

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№2(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

*Elektron nashr. 638 sahifa,
2-fevral, 2026-yil.*

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

O'quvchilarni intellektual rivojlantirishning psixologik omillari.....	22
<i>Ashurov Ramzidin Ramazonovich</i>	
Maktabgacha ta'limda bolaning kitobxonlik madaniyatini shakllantirishda oila bilan ishlashning nazariy asoslari	27
<i>Jumanova Fatima Uralovna, Allaberganova Munisa Begimboy qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tizimida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanishning metodologik asoslari	32
<i>Jo'rayeva Nargiza Tairovna, Bekbergenova Yulduz Tanirbergen qizi</i>	
Faoliyatli yondashuv asosida maktabgacha 6-7 yoshli bolalarda nutqiy ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi	35
<i>Ziyodullayeva Mohirabonu Ikromjon qizi</i>	
Davlat ta'lim muassasalarida manfaatlar to'qnashuvini boshqarishning tashkiliy-huquqiy mexanizmlari ...	39
<i>Xaybatullaeva Sojidxon Ziyatullayevna</i>	
Umumta'lim maktablarida jismoniy tarbiya darslarining samaradorligini oshirishda integratsion yondashuv	42
<i>Kamoliddinov Mirzohid</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mantiqiy tafakkurini rivojlantirishda interfaol metodlarning samaradorligi	45
<i>Kamoliddinova Dilnoza Axmadilaxanovna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda kreativ faollikni rivojlantirish mexanizmlari.....	48
<i>Nurjanova Rayxan Urazbaevna</i>	
Sinf biologiya fanini o'qitishda TIMSS topshiriqlardan foydalanish metodikasi va baholash mezonlari	52
<i>Xaitboyeva Dilorom Rustam qizi</i>	
Qandli diabet tashxisli bemorlarda shaxs tuzilmasining emotsional komponentlari	56
<i>Sadikova Umida Botirovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirishda pedagogik diagnostikani amalga oshirishning natijaviyligi	60
<i>Maxmutazimova Yulduz Raxmatovna, Qodirova Shaxnoza Saidazim qizi</i>	
Kasbiy imij shakllanishida psixologik jihatlarning tafovutlari	64
<i>Aminova Dilnoza Orifjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlarining jamoa bilan ishlash jarayonida yetakchilik kompetensiyalarini rivojlantirish	69
<i>Abdiyeva Fazilat Fayzulla qizi</i>	
Kichik maktab yoshidagi bolalar shaxsi rivojlanishida psixologik moslashuvning tipik xususiyatlari	73
<i>Mirsaitova Guzal Baxodirovna</i>	
Oliy ta'lim tizimida variativ modellastirish asosida talabalarning kreativ faoliyatini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarining qo'llanilishi	76
<i>Quvvatova Mohira Hikmatillayevna</i>	
Interfaol treninglar orqali o'qituvchilarning innovatsion fikrlashini rivojlantirish tajribasi	79
<i>Abdiyeva Shodiyona Yodgor qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda milliy qadriyatlar asosida axloqiy tarbiyani shakllantirishning ahamiyati.....	82
<i>Zulayxo Nazarova, Qarshiboyeva Muxlisa Ismatullo qizi</i>	
Ijodiy qobiliyatni o'stirishda pedagogik mahorat va innovatsion metodlar	85
<i>Mutallibova Odinaxon Mirzaolimjon qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida olimpiadalarga tayyorlashda masalalar yechish texnologiyasi 11-sinf misolida	89
<i>Aslonov Xayrullo Shukrullo o'g'li</i>	

Bokschi qizlarni texnika taktikasini takomillashtirish.....	94
<i>Axmedov Latifjon G'ayrat o'g'li</i>	
Ixtisoslashtirilgan terminologiyaning asosiy lingvistik xususiyatlari	99
<i>Axmedova Dilnoza Anvarovna</i>	
Interfaol metodlar orqali zamonaviy darslarni tashkil etishning o'ziga xos tendensiyalari	102
<i>Bakirov Otabek Bo'ranovich</i>	
Boshqaruv psixologiyasi terminlarini tarjima qilishning metodologik muammolari	106
<i>D. J. Norboyeva</i>	
Raqamli transformatsiya sharoitida oliy ta'lim muassasalari talabalari ruhiyatiga virtual muhitning salbiy ta'siri	110
<i>Giyosov Ulug'bek Eshpulatovich, Turayeva Nigora Husniddin qizi</i>	
Hamshiralik ishida raqamli texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi.....	113
<i>Rasulova Gulmira, Amonova Dildora, Abdurahmonov Aziz, Hakimova X. X.</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kognitiv qobiliyatlarni shakllantirishda zamonaviy pedagogik yondashuvlar	117
<i>Jumayev Xushboq Soatmumin o'g'li</i>	
Principles of Organising Autonomous Learning.....	121
<i>Khazratova Zukhra Mamaraimovna</i>	
Najot – ta'limda, najot-tarbiyada	124
<i>Mo'minova Manzura Mamasodiqjonovna</i>	
Educational Potential of Museum Pedagogy and Criteria for its Application in Developing Historical Thinking of Pre-Service History Teachers.....	127
<i>Niyozov Javlonbek</i>	
Landshaft dizayni vastasida bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilarining estetik va kreativ ko'nikmalarini rivojlantirish	131
<i>Radjapova Zuxra Tirkashevna</i>	
Abdulla Avloniy pedagogik merosida shaxs psixologiyasi masalalari.....	134
<i>S. O. Mamarasulov, D. A. Egamberdiyeva</i>	
TBL metodini qo'llash orqali o'quvchilarning madaniyati va ijtimoiy muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish....	138
<i>Sodikova Oyshakhon Muxammadsodik</i>	
Pedagogik innovatsiyalarni boshqarishning nazariy-metodologik asoslari.....	142
<i>Soliqova Barno Sodiq qizi</i>	
Boshlang'ich ta'lim magistratura talabalarining ijodiy faolligini rivojlantirish shart-sharoitlari	146
<i>Yarmatov Shermo'min Rahmatovich</i>	
Формирование готовности родителей детей старшего дошкольного возраста к выполнению воспитательной функции в семье.....	149
<i>Атаджанова Сохиба Талиповна</i>	
Redjio pedagogik yondashuv asosida maktabgacha katta yoshdagi bolalarda mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish pedagogik muammo sifatida	152
<i>Djamilova Nargiza Nuritdinovna, Otahonova Marjona</i>	
Talabalarda algoritmik kompetentlikni rivojlantirishning sun'iy intellekt va Big Data Analytics asosida o'quv faoliyatini real vaqt rejimida kuzatuvchi va boshqaruvchi konseptual modelni takomillashtirish.....	155
<i>Kayumova Nazokat Rashitovna</i>	
Raqamli ta'lim muhitida chet tili o'qituvchilari va talabalar o'rtasidagi interaktsiyaning pedagogik samaradorligi va innovatsion mexanizmlari	163
<i>Eshonqulova Umida Xolmirzayevna</i>	
MTTlarda nutqni rivojlantirishga doir mashg'ulotlarda interfaol usullardan foydalanish texnologiyasi	168
<i>To'laboyeva Iqbolaxon Olimjonovna</i>	
Ta'lim jarayonidagi konfliktlar.....	173
<i>Abulova Mohigul Komiljonzoda</i>	
Talabalarining bolalarda ijtimoiy moslashuvni shakllantirishga kasbiy tayyorgarligini takomillashtirish	176
<i>Inomova Mahliyo Yusuf qizi</i>	

Shaxs tuzilmasida ma'naviy intellekt: nazariy-metodologik tahlil va psixologik interpretatsiya	179
Mirxoliqova Charos Xabibullaevna	
18-20 yoshli belbog'li kurashchilarning musobaqa oldi jismoniy tayyorgarliklari	183
Muzafarov Muxammadali Maxsudovich	
Talabalarda mustaqil ta'lim topshiriqlaridan foydalanib kasbiy madaniyatini rivojlantirishga zamonaviy yondashuvlar (boshlang'ich ta'limda tarbiya fani misolida)	187
Yadgarova Surayyo	
Maktab o'quvchilariga pedagogik ta'sir ko'rsatishda o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish	190
Yo'ldoshova Shahlo Shukurullo qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini ma'naviy-ma'rifiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirishning nazariy tahlili	194
Yusupova Sanobar Odil qizi	
Типология научного текста: от жанровой классификации к дискурсивной модели	197
Бахтияр Катибжанович Саттаров	
Взаимодействие педагога и семьи в профилактике и преодолении стресса у детей дошкольного возраста	201
Г. С. Алиходжаева, Х. Рахимова	
Условия эффективности инклюзивного образования	206
Г. С. Алиходжаева, Л. О. Бекмуродова	
Педагогическая готовность к обучению в школе детей билингов	211
Г. С. Алиходжаева, Н. А. Ганиева	
Педагогические условия формирования эмоционального интеллекта у дошкольников	216
Джалилова Феруза Намазовна	
Milliy meros va musiqiy madaniyatning yosh avlod tarbiyasidagi o'rni	219
Zuhridin Azizov	
Госпитальная школа как пространство поддержки и развития ребёнка (на примере госпитальной школы при детской клиники Синсиннати, США)	222
Муминов Р. Р., Хакимова Н. Х., Набиева Г. Г.	
Интерактивные формы работы в процессе профориентации детей дошкольного возраста	227
Н. Т. Жураева, С. М. Ахмеджанова	
Samarali hamkorlikdagi faoliyatga tayyorlashga oid yondashuvlar	231
Hojiyeva Zulfiya O'ktamovna	
Поэтапное вовлечение детей с расстройствами аутистического спектра в дошкольное инклюзивное образование: комплексный анализ научно-теоретических и практических подходов	234
Сабина Рагимова Ровшан кызы, Айсель Масимова Арастун кызы	
Umumta'lim maktablarida fizika fanini o'qitish metodikasini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanishni boshqarishni takomillashtirish	245
Allaniyazova Bibigul Sarsenbay qizi	
Boshlang'ich sinflarda ona tili va o'qish savodxonligi darslariga kreativ fikrlash asosida tayyorlash	248
Botirova Jumagul Chori qizi	
Boshlang'ich sinflarda fanlarni o'qitish metodikasini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanishni boshqarishni takomillashtirish	254
Kaypova Gulnara Muratbaevna	
Umumta'lim maktablarida tabiiy-ilmiy savodxonlik ko'nikmalarining rivojlantirish masalalari	257
Davletova Hamida Xasan qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ma'naviy axloqiy ruhda tarbiyalashning psixologik jihatlari	261
Fayzullayev Ermat Majidovich, Ortiqova Mashxura	
Orkestr va ansamblarning fan sifatidagi o'rni va tarbiyaviy ahamiyati	265
Fayzullayev Ermat Majidovich	
Maktab fizika darslarida interaktiv dasturlar va simulyatorlardan foydalanish metodikasi	269
Xayriddinova Malikaxon Qodirxon qizi	

Musiqada midi musiqiy cholg'ularning raqamli interfeysi.....	274
<i>Omonov Xasanxon Sulaymonovich</i>	
Karyera o'sishida gender tafovutlarning ahamiyati.....	277
<i>Yulchiboyeva Nazokatxon Iqboljon qizi</i>	
Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining kreativlik sifatlarini rivojlantirishga ta'sir etuvchi pedagogik omillar	283
<i>Omonov Xasanxon Sulaymonovich, Normuradova Nafisa Kuchkarovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ekologik tarbiyasi – ijtimoiy pedagogik muammo sifatida	287
<i>Kasimova Dilrabo Baxadirovna, Marjona Atoyeva Ismat qizi</i>	
Ilk yoshdagi bolalar psixologiyasi va rivojlanish xususiyatlari.....	291
<i>Kayumova Nargiza Mirziyatovna, Ne'matjonova Gulzira Ne'matjon qizi</i>	
Jadid pedagogik tafakkurida "o'qituvchi" fenomeni.....	294
<i>Xushbokov Oybek Uralovich</i>	
Maktabga tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarida savol berish malakalarini shakllantirish	296
<i>Erhanova Nasiba Absayitovna</i>	
Musiqiy ta'limda xalq va zamonaviy qo'shiqlar vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarning etnomadaniy komponentlarni shakllantirish	298
<i>Qurbanova Muslima Shavkatbek qizi</i>	
Umumta'lim maktablari o'quvchilarida tadbirkorlik ko'nikmalarini tarkib toptirish metodikasi (biologiya fani misolida).....	300
<i>Akmalova Farida Dilmurod qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda adaptiv ta'lim texnologiyalari yordamida bolalar ijodkorlik ko'nikmasini shakllantirish mazmuni.....	304
<i>To'xliboyeva Zuxra Abdumutal qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi iqtidorli bolalar bilan ishlashda ta'lim texnologiyasi	308
<i>Xudoyberdiyeva Durdona Baxodir qizi</i>	
Pedagogik-psixologik qarashlarda otaning oiladagi o'zni haqidagi tasavvurlarni shakllantirish dinamikasiga oid fikrlar talqini.....	311
<i>Karshiyeva Dilafuz Suyunovna, Maxamatova Munisa Mamirzo qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ingliz tilini o'qitishning nazariy va amaliy asoslari	314
<i>Axmatqulova Maxfuza Shuhrat qizi</i>	
Integrativ yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarda interpersonal intellekt ko'nikmalarini rivojlantirish ...	318
<i>G'ulomova Oychehra No'monjon qizi</i>	
Etnomadaniy qadriyatlarni integratsiyalashgan ta'lim jarayonida maktabgacha yoshdagi bolalarga singdirishning samarali yo'llari	321
<i>G'ulomxo'jayeva Mushtariy Elmurod qizi</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida grafik organayzerlardan foydalanish	324
<i>Iroda Isroilova</i>	
Buxoro iqlimi va tabiiy resurslaridan samarali foydalanish: ekologik va fizik-geografik yondashuv	329
<i>Mardonova Saodat Muzaffarovna</i>	
Effective Traditional and Innovative Approaches in English Language Teaching: Evidence From EFL Classrooms	333
<i>Yuldoshev Khaydarbek</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining lug'at boyligini rivojlantirishda lingvopedagogik yondashuvning nazariy-metodologik asoslari.....	336
<i>Allayarova Sojida Umirzakovna</i>	
Механизмы использования цифровых педагогических технологий для обеспечения непрерывности образовательного процесса учащихся начальных классов в условиях длительного лечения	339
<i>Турсунова Д. З., Холлиева Н. Х.</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'tkazilgan o'yin faoliyatlarini bolalar ovozi talaffuzining takomillashuviga ta'siri	342
<i>Kattaxo'jayeva Shaxlohon Bohodirovna</i>	

O'qituvchilar tayyorlashda pedagogik innovatsiyalar va milliy kontentni integratsiya qilish strategiyalari ...	344
<i>Rahmatova Feruza Qudrat qizi</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash jarayonini tashkil etishda tizimli yondashuv	348
<i>Abdusamatova Nargiza Jamoliddinovna</i>	
Moliyaviy savodxonlik asoslarini shakllantirish uchun "Tejamkor bola" o'yinli ta'lim faoliyatini asosida ishlashni takomillashtirilish.....	352
<i>Rizayeva Munisxon Maxkamovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida byudjet hisobi standartlariga (BHS) muvofiq buxgalteriya hisobini tashkil qilish va yuritish tartib-qoidalari.....	356
<i>Boltayev Ahmad Rustamjonovich</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari moliyaviy munosabatlarning huquqiy asoslari	359
<i>Boymuradov Normurod Abdusadikovich</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishning metodologik asoslari.....	362
<i>Ma'rufov Mansurbek Musajonovich, Xonimov Mirqosim Samatqul o'g'li</i>	
O'smirlarda liderlik xususiyatlarini rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari.....	367
<i>Salayeva Dilafuz Buranovna</i>	
Pedagog nutq madaniyatining milliy va umuminsoniy qadriyatlarga ta'siri.....	370
<i>Toshtemirova Nigina Normurod qizi</i>	
Новые методы обучения устному переводу студентов-переводчиков.....	373
<i>Уринбаева Дилдора Утепбергеновна</i>	
O'quvchilarda axborot iste'moli madaniyatini rivojlantirishning pedagogik tuzilmasi	376
<i>Muxammadiyev Baxtiyor Jurayevich</i>	
Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning o'qish savodxonligini xalqaro mezonlar asosida rivojlantirish yo'llari	380
<i>Axrorov Voris Yunusovich, Botirova Ozoda Nasir qizi</i>	
Ta'lim sifatini baholashda raqamli texnologiyalardan foydalanishning o'rni (oliy ta'lim misolida)	385
<i>Axrorov Voris Yunusovich, Boltayeva Jaxona Ulug'bek qizi</i>	
Umumta'lim maktablarida 7-sinf biologiya fanini o'qitishda virtual laboratoriyalardan foydalanishning ta'lim samaradorligiga ta'siri	389
<i>Turakulova Mehriniso Nuriddinovna, Ruziqulova Nilufar Abdumajidovna, Allanzarova Natalya Aleuatdinovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktabga tayyorlashning mavjud holati va rivojlantirish strategiyalari ...	393
<i>Mamadaliyeva Mumtozbegin</i>	
6–7 yoshli bolalarning bilim olishga faol qiziqishini rivojlantirish metodikasi	396
<i>Artikova Muhayyo Botiraliyevna, Abduxolisova Gulsanam O'ktambek qizi</i>	
The Main Peculiarities of Abbreviations in Modern English.....	399
<i>Absalomova Aziza Baxodir qizi</i>	
Autizmli bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda bir qator terapiya va metodlardan foydalanish	404
<i>Yoqubova Hurriyat Burxonovna</i>	
Boshlang'ich ta'limda o'yinlar, virtual reallik va geymifikatsiya orqali o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish.....	407
<i>Xaitova Nazokat</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy ko'nikmalarini rivojlantirishda tabiiy materiallardan foydalanishning pedagogik usullari.....	411
<i>Rustamova Manzura Mirkamalovna, Qo'ziyeva Umriniso Muzaffar qizi</i>	
Bo'lajak muhandislarning loyihalash ko'nikmalarini klaster muhitida rivojlantirish modellari	415
<i>Eshonqulova Shafoat Ergashevna, Sherzod Eshonqulov</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotini rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqish	420
<i>Ermatova Mamlakat Qadirkulovna</i>	
9-sinf o'quvchilarini kasbga yo'naltirishda iqtisodiy ko'nikmalarni shakllantirish pedagogik muammo sifatida.....	423
<i>Eliboyeva Lola Sulaymonovna</i>	

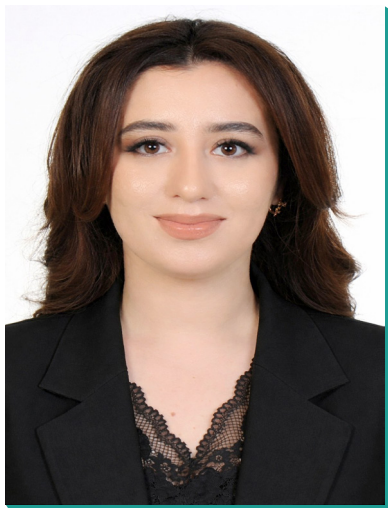

Texnologiya asosidagi ingliz tili o'qitish va o'quvchi mustaqilligi: farmatsevtika talabalari misolida	427
<i>Ikranova Shohsanam Ravshanboy qizi</i>	
Maqollar asosida ingliz tili o'qitishning lingvodidaktik asoslari (Afg'oniston dariy tilli maktablar misolida) ..	430
<i>Samadi Nooria</i>	
Loyihaga asoslangan ta'lim texnologiyasi orqali talabalarda ijtimoiy mas'uliyat kompetensiyasini rivojlantirish tadqiqi	434
<i>Jo'rayeva Zebiniso Yo'ldosheva</i>	
Boshlang'ich sinfda tabiiy fanlarni o'qitish samaradorligini oshirishda innovatsion va zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish	440
<i>Yulchiyeva Zulfiya Baxodir qizi</i>	
Shaxsning individual intellektual rivojlanishi pedagogik muammo sifatida	444
<i>Ol'tiboyeva Kamola Sharofjon qizi</i>	
Boshlang'ich ta'limda o'yin texnologiyalaridan foydalanish orqali o'quvchilar qiziqishini aniqlash yo'llari ...	448
<i>Qalandarova Yulduz G'ayrat qizi</i>	
Проблемы физического воспитания студентов и пути их решения	454
<i>Ходжанов Азиз Рахимович</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda axloqiy qadriyatlarni shakllantirishda milliy ertaklardan foydalanish texnologiyasi	458
<i>Kayumova Nargiza Mirziyatovna</i>	
Jamiyatda sog'lom turmush tarzini tashkil qilishda jismoniy tarbiya va sport mutaxassislarining o'rni	461
<i>Dehqonova Mahmuda Ortiqovna</i>	
Yadro itqitish sport turida kuch tayyorgarligining biomexanik va funksional ahamiyati	466
<i>Djabbarov Axror Islomovich</i>	
Kompetensiyaviy yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining didaktik tayyorgarligini takomillashtirish	469
<i>Axmedova Laylo Baxtiyor qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch kompetensiyalarni rivojlantirishda shaxsga yo'naltirilgan strategiyalar	475
<i>Urazimbetova Aygul Aralbayevna</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda kompyuter texnologiyalarining pedagogik imkoniyatlari	482
<i>Kamolova Yulduzxon Ma'murjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishda ota-onalar bilan hamkorlikni amalga oshirish texnologiyasi	488
<i>Kasimova Dilrabo Baxadirovna, Jo'rabayeva Nozima Bekmurod qizi</i>	
Psixologik zo'ravonlik oqibatlarini bartaraf etishda psixokorreksion mexanizmlar	491
<i>Tursunpo'latova Zaxro Zafar qizi</i>	
Shifokorlar professional karerasi resurslari va ularning obyektiv ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganish natijalari	496
<i>Arziqulov O'tkirbek Maxammatovich</i>	
Bolalarda maktabgacha ta'lim yoshidagi kommunikativ qobiliyatlarni rivojlantirishda ijodiy o'yinlarning o'rni	501
<i>Berdiyeva Umida G'oyibberdiyevna</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarning neyropedagogik yondashuvlar asosida kognitiv rivojlantirishning mohiyati	505
<i>Aliyeva Odila Madamin qizi</i>	
Emotional Intelligence and Perceptive Ability: Keys to Pedagogical Success	508
<i>Abdurakhimov Shokhasim Abdurakhmonovich</i>	
Bo'lajak logopedlarni og'ir nutq nuqsonli bolalar bilan ishlashga tayyorlashning nazariy asoslari	511
<i>Achilova Sevara Djasirkulovna</i>	
Abdulla Avloniy pedagogik g'oyalarini zamonaviy boshlang'ich ta'lim bilan integratsiyalash	515
<i>Daliyeva Eliza Zokir qizi</i>	

Talabalarda ma'naviy-axloqiy sifatlarni rivojlantirishda Mahmud Qoshg'ariy merosidan foydalanish.....	519
<i>Eliboyeva Lola Sulaymonovna, Ravshanova Sarvinoz O'ktamjon qizi</i>	
Derivation and Nominalization in Medical Terminology: A Comparative Model of Term and Process Name Formation in English and Uzbek	523
<i>Gulnigor Yazdonkulova</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning nutq buzilishlarida pedagogik-psixologik korreksiya usullari hamda mexanizmlari.....	526
<i>Jo'rayeva Muattar Abdumajit qizi</i>	
Ta'lim sifatini boshqarishga tizimli yondashish hamda pedagogikada PDCA modelining ahamiyati	530
<i>Jumanazarova Gullola Yoqubjanovna, Xolmatova Maftuna Turdimat qizi</i>	
Sun'iy intellekt asosidagi ta'lim vositalarining kimyo ta'limidagi o'rni.....	535
<i>Jumaniyazova Mahliyo Qahramonovna</i>	
Inklyuziv maktab sharoitida kichik maktab yoshidagi bolalarda ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirish ...	539
<i>Karimova Zulfiya Abduraxmanovna</i>	
Sirdaryo viloyati toponimlarining shakllanish jarayonlari	543
<i>Kenjayeva Iroda Alisherovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda art texnologiyalardan foydalanishning nazariy-metodologik asoslari.....	546
<i>Mamatova Husnora Eshquvatovna</i>	
O'quvchi yoshlarning innovatsion fikrlashini rivojlantirish va uni amaliy faoliyat bilan integratsiyalash.....	550
<i>Mehmonova Nilufar Shuhratovna</i>	
Integrating Social-Emotional Learning in EFL Classrooms: Enhancing Language Proficiency and Emotional Intelligence.....	553
<i>Meylinorova Feruza Bakhtiyor qizi</i>	
Nodavlat ta'lim tashkilotlari pedagog-tarbiyachilarining malakasini oshirish mexanizmini takomillashtirish	559
<i>Muminova Nargiza Sabitdjanovna</i>	
TEACCH konsepsiyasi – autizm va kommunikativ buzilishlari bo'lgan bolalarni davolash va o'qitish dasturi	562
<i>Murodova Sarvigul Raxim qizi</i>	
Aksiologik yondashuvlar asosida bo'lajak pedagoglarda altruizm ko'nikmalarini shakllantirishning funksional modeli	566
<i>Norboyeva Moxigul Shavkat qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin texnologiyalari asosida bolalarning shaxsiy va ijtimoiy kompetensiyalarini takomillashtirish	569
<i>Norqulova Ma'mura Husniddin qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 6-sinfida o'qitiladigan "Tabiiy fanlar"dan mashg'ulotlarni tashkil etish metodikasi.....	574
<i>Qo'qonboyeva Shaxlo Rafikjonovna</i>	
The Intersection of Science and Pedagogy: The Teacher's Role in Professional Evolution	580
<i>Rahimberdiyev Rustam Abdunasirovich, Shukurova Madina</i>	
Maktabgacha katta guruhlarida STEAM texnologiyasi bilan tanishtirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	583
<i>Rakhimova Laylo Hamidjon qizi</i>	
Hamshiralik ishida raqamli texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi.....	586
<i>Rasulova Gulmira, Amonova Dildora, Abdurahmonov Aziz, Hakimova X. X.</i>	
Kurashchilarda muvozanat (balance) va ko'tarib uloqtirish texnikasi o'rtasidagi bog'liqlik	590
<i>Shermatov Gulom Qaxxorovich</i>	
O'qituvchi shaxsining o'zini o'zi rivojlantirishida akmeologik pozitsiyaning o'rni.....	594
<i>Xaitov Abdusolim Abdulkim o'g'li</i>	
Lego-qurilish, konstruksiyalash, robototexnika – STEAM ta'lim moduli sifatida	596
<i>Xamroyeva Sitara Samadovna</i>	

Raqamli jamiyatda o'smir yoshdagi o'quvchilarning huquqiy axborot olish madaniyatini rivojlantirish mexanizmlari	599
<i>Xayrullayev Axror Aktam o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'limda axborot kommunikatsiya texnologiyalari yordamida ta'limiy o'yinlarni loyihalash va joriy etish	602
<i>Xikmatova Moxinur Amir qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlar orqali kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish zamonaviy yechimlarini ishlab chiqish usullari	605
<i>Xolmo'minova Mohichehra Bahrom qizi</i>	
O'quvchilarning biologiyaga qiziqishini oshirishda innovatsion ta'lim metodlari	609
<i>Xudayberganova Madina Saotboy qizi, Abdiqodirov Murodxo'ja Alisher o'g'li, Nishanbayeva Arayim User qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida shug'ullanuvchi voleybolchi qizlarning musobaqa oldi jismoniy va psixologik tayyorgarligini takomillashtirish metodikasi	612
<i>Xudoynazarova Sayyora Ravshanovna</i>	
Maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar asosida bolalarni axloqiy tarbiyalash texnologiyalari	618
<i>Yo'ldoshboyeva Gulmira Xushnudovna</i>	
Umumta'lim maktab seksiyasi uzunlikka sakrovchilarining jismoniy rivojlanganlik darajasi	621
<i>Zokir Akramov O'tkir o'g'li</i>	
Perseptiv qobiliyat: o'qituvchining o'quvchini tushunish sa'nati	625
<i>Zokirov Mirzaraxim Abdaliyevich</i>	
Ожидания и потребности родителей как основа продвижения услуг дошкольного образовательного учреждения в Республике Узбекистан	628
<i>Ким Ирина Николаевна, Аббосхонова Зухра Баходир кизи</i>	
Экспериментальная деятельность – метод развития здоровьесберегающей компетентности у детей старшего дошкольного возраста	631
<i>Ким Ирина Николаевна, Алиходжаева Райхон Шавкат кизи</i>	
Подготовка детей-билингвов к школьному обучению: интеграция цифровых и традиционных педагогических методов	634
<i>Ким Ирина Николаевна, Умарова Шоиста Рустамовна</i>	

ESHITISHIDA NUQSONI BO'LGAN BOLALAR NUTQINI RIVOJLANTIRISHDA KOMPYUTER TEXNOLOGIYALARINING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI

Kamolova Yulduzxon Ma'murjon qizi

O'zbekiston milliy pedagogika universiteti PhD Mustaqil izlanuvchisi

ORCID 0000-0002-3749-1689

Annotatsiya: Mazkur maqolada eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalanishning ilmiy-pedagogik asoslari tahlil qilinadi. Tadqiqot maxsus pedagogika va logopediya amaliyotida raqamli trening dasturlarining imkoniyatlarini ochib beradi hamda ularning nutqiy va nutqiy bo'lmagan tovushlarni idrok etish, tahlil qilish va nutqni tanib olish jarayonlariga ta'sirini asoslaydi. Kompyuter texnologiyalariga asoslangan mashg'ulotlarda vizual-akustik teskari aloqa mexanizmlaridan foydalanish eshituv idrokini faollashtirish va nutqiy faoliyatni ongli boshqarish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qilishi ko'rsatib beriladi. Shuningdek, raqamli texnologiyalarning individual yondashuvni ta'minlash, ta'lim jarayoniga qiziqishni oshirish hamda logopedik ta'sir samaradorligini kuchaytirishdagi didaktik imkoniyatlari yoritiladi. Tadqiqot natijalari kompyuter texnologiyalaridan foydalanish eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda samarali pedagogik vosita ekanligini tasdiqlaydi.

Kalit so'zlar: eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar, nutqni rivojlantirish, kompyuter texnologiyalari, raqamli trening, nutqiy va nutqiy bo'lmagan tovushlar, fonematik eshituv, vizual-akustik teskari aloqa, maxsus pedagogika, surdopedagogika.

Abstract: This article analyzes the scientific and pedagogical foundations of using modern computer technologies in the speech development of children with hearing impairments. The study reveals the potential of digital training programs in special education and speech therapy practice and substantiates their influence on the processes of perception, analysis, and recognition of speech and non-speech sounds. It is shown that the use of visual-acoustic feedback in computer-based activities contributes to the activation of auditory perception and the development of conscious speech regulation skills. Special attention is paid to the didactic potential of digital technologies in providing individualized learning, enhancing learner motivation, and increasing the effectiveness of speech therapy interventions. The results confirm the pedagogical relevance of integrating computer technologies into special education and speech therapy practice.

Key words: children with hearing impairments, speech development, computer technologies, digital training, speech and non-speech sounds, phonemic hearing, visual-acoustic feedback, special education, speech therapy.

Аннотация: В статье анализируются научно-педагогические основы использования современных компьютерных технологий в развитии речи у детей с нарушениями слуха. Исследование раскрывает возможности применения цифровых тренировочных программ в практике специальной педагогики и логопедии, а также обосновывает их влияние на процессы восприятия, анализа и распознавания речевых и неречевых звуков. Показано, что использование визуально-акустической обратной связи в компьютерных занятиях способствует активизации слухового восприятия и формированию навыков осознанного управления речевой деятельностью. Особое внимание уделяется дидактическому потенциалу цифровых технологий в обеспечении индивидуального подхода, повышении учебной мотивации и эффективности логопедического воздействия. Полученные выводы подтверждают педагогическую целесообразность интеграции компьютерных технологий в систему специального образования и логопедической практики.

Ключевые слова: дети с нарушениями слуха, развитие речи, компьютерные технологии, цифровой тренинг, речевые и неречевые звуки, фонематический слух, визуально-акустическая обратная связь, специальная педагогика, сурдopedagogika.

KIRISH

Bugungi kunda eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarning nutqiy rivojlanishini ta'minlash maxsus pedagogika va logopediya oldida turgan eng dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Nutq bolaning bilish faoliyati, ijtimoiy muloqoti va shaxs sifatida shakllanishida yetakchi omil bo'lib, uning rivojlanish darajasi ta'lim jarayonining

samaradorligini belgilaydi ^[1]. Eshituv analizatorining yetarli darajada faol ishlamasligi nutqni eshitib idrok etish, tahlil qilish hamda nutqiy birliklarni ongli ravishda qo'llash jarayonlarini murakkablashtiradi.

Psixologik-pedagogik tadqiqotlarda nutqning rivojlanishi bolaning faoliyati bilan chambarchas bog'liqligi ta'kidlanadi. L. S. Vygotskiy nutqni ijtimoiy tajribani o'zlashtirishning asosiy vositasi sifatida talqin qilib, uning rivojlanishi maxsus tashkil etilgan pedagogik ta'sir orqali jadallashtirilishini ilmiy asoslab bergan ^[1].

A. N. Leontyev faoliyat nazariyasiga ko'ra, nutq faoliyat jarayonida shakllanib, bolaning amaliy va kommunikativ harakatlari bilan uzviy bog'liq holda rivojlanadi ^[2].

Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar bilan ishlashda an'anaviy logopedik usullar bilan bir qatorda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish zarurati tobora ortib bormoqda. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, eshituv idrokini rivojlantirishda vizual tayanchlar va ko'p kanalli ta'lim muhitidan foydalanish nutqni o'zlashtirish jarayonini yengillashtiradi ^[3]. Shu jihatdan kompyuter texnologiyalari bolalarga tovush va nutq birliklarini vizual-akustik asosda idrok etish imkonini beruvchi samarali pedagogik vosita sifatida namoyon bo'ladi.

Zamonaviy kompyuter dasturlari eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar uchun individual yondashuvni ta'minlab, mashg'ulotlarni bosqichma-bosqich va tizimli tashkil etish imkonini beradi. Raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni bolalarning nutqiy faolligini oshirish, fonematik eshituvni rivojlantirish hamda o'z-o'zini nazorat qilish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi ^[4]. Shu bois eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda kompyuter texnologiyalaridan foydalanish masalasi ilmiy-pedagogik jihatdan chuqur o'rganishni talab etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirish jarayonida kompyuter texnologiyalaridan foydalanish masalasi maxsus pedagogika va logopediya sohasida alohida ilmiy yo'nalish sifatida shakllangan. Mazkur yo'nalishda olib borilgan tadqiqotlar nutqiy rivojlanishning murakkab mexanizmlarini vizual, akustik va interaktiv vositalar orqali qo'llab-quvvatlash zarurligini ilmiy asoslab beradi.

I. V. Timoshenko o'z tadqiqotlarida eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarning nutqiy rivojlanishi ularning ta'lim muhiti bilan bevosita bog'liqligini ta'kidlaydi. Muallifning fikriga ko'ra, bunday bolalarda fonetik, grammatik va leksik rivojlanish sog'lom tengdoshlariga nisbatan sekin kechadi va bu jarayon o'qitish sharoitiga kuchli darajada bog'liq bo'ladi ^[5]. Timoshenko integratsiyalashgan ta'lim muhitida o'qiyotgan bolalarda maxsus logopedik va pedagogik qo'llab-quvvatlash yetarli bo'lmagan taqdirda nutq rivojlanishi sustlashishini tajriba asosida ko'rsatadi. Shu bilan birga, maxsus muassasalarda tizimli, bosqichma-bosqich tashkil etilgan pedagogik ta'sir bolalarning og'zaki nutq ko'nikmalarini tezroq shakllantirishga xizmat qilishini ilmiy jihatdan asoslaydi.

Maxsus ta'lim tizimida O. I. Kukushkina axborot texnologiyalaridan foydalanishni keng qamrovli metodologik asosda yoritgan olimlardan biridir. Uning tadqiqotlarida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini faqat yordamchi vosita sifatida emas, balki tuzatish-rivojlantiruvchi jarayonning markaziy komponenti sifatida ko'rish zarurligi ta'kidlanadi ^[6]. Muallif maxsus ta'limning turli yo'nalishlarida – eshituv, nutq, yozma nutq va kognitiv rivojlanishda – kompyuter texnologiyalarini joriy etish nogironligi bo'lgan bolalarning individual ehtiyojlarini hisobga olish imkonini berishini qayd etadi. Kukushkina tomonidan taklif etilgan ixtisoslashtirilgan kompyuter muhitlari bolalarda mustaqil ishlash, o'z-o'zini nazorat qilish hamda o'quv faoliyatiga barqaror jalb etilish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi.

Nutq terapiyasida Y. B. Zelenskayaning ilmiy ishlari kompyuter dasturlaridan foydalanish masalasini amaliy va metodologik jihatdan chuqur yoritib bergani bilan ahamiyatlidir. Muallif rus logopediyasi amaliyotida birinchi marta Speech Viewer dasturining tizimli tahlilini amalga oshirib, nutqning akustik komponentlarini vizual vositalar orqali namoyon etish imkoniyatlarini ilmiy asoslab bergan ^[7]. Zelenskayaning fikriga ko'ra, nutq jarayonining vizualizatsiyasi bolalarda tovush, ritm, intonatsiya va urg'uni ongli idrok etishga yordam beradi hamda logopedik mashg'ulotlarning samaradorligini oshiradi.

Zelenskaya, shuningdek, vizual teskari aloqa texnologiyalari bolalarning mashg'ulotlarga bo'lgan qiziqishini barqaror saqlab turishda muhim omil ekanligini ta'kidlaydi. Uning tadqiqotlarida kompyuter dasturlari yordamida tashkil etilgan mashg'ulotlar bolalarning diqqatini nafaqat dastur bilan ishlash jarayonida, balki butun dars davomida saqlab turishga xizmat qilishi ko'rsatib berilgan ^[7]. Bu holat eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar bilan olib boriladigan tuzatish ishlarida texnologik yondashuvning afzalligini tasdiqlaydi.

Timoshenko, Kukushkina va Zelenskaya tadqiqotlarini umumlashtirib shuni aytish mumkinki, eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda kompyuter texnologiyalaridan foydalanish individual yondashuvni ta'minlash, nutqiy va nutqiy bo'lmagan tovushlarni idrok etish jarayonini faollashtirish hamda logopedik ta'sir samaradorligini oshirish uchun ilmiy asoslangan pedagogik yechim hisoblanadi. Ushbu ilmiy qarashlar muallif tomonidan ishlab chiqilgan kompyuter dasturining nazariy-metodologik poydevorini tashkil etadi.

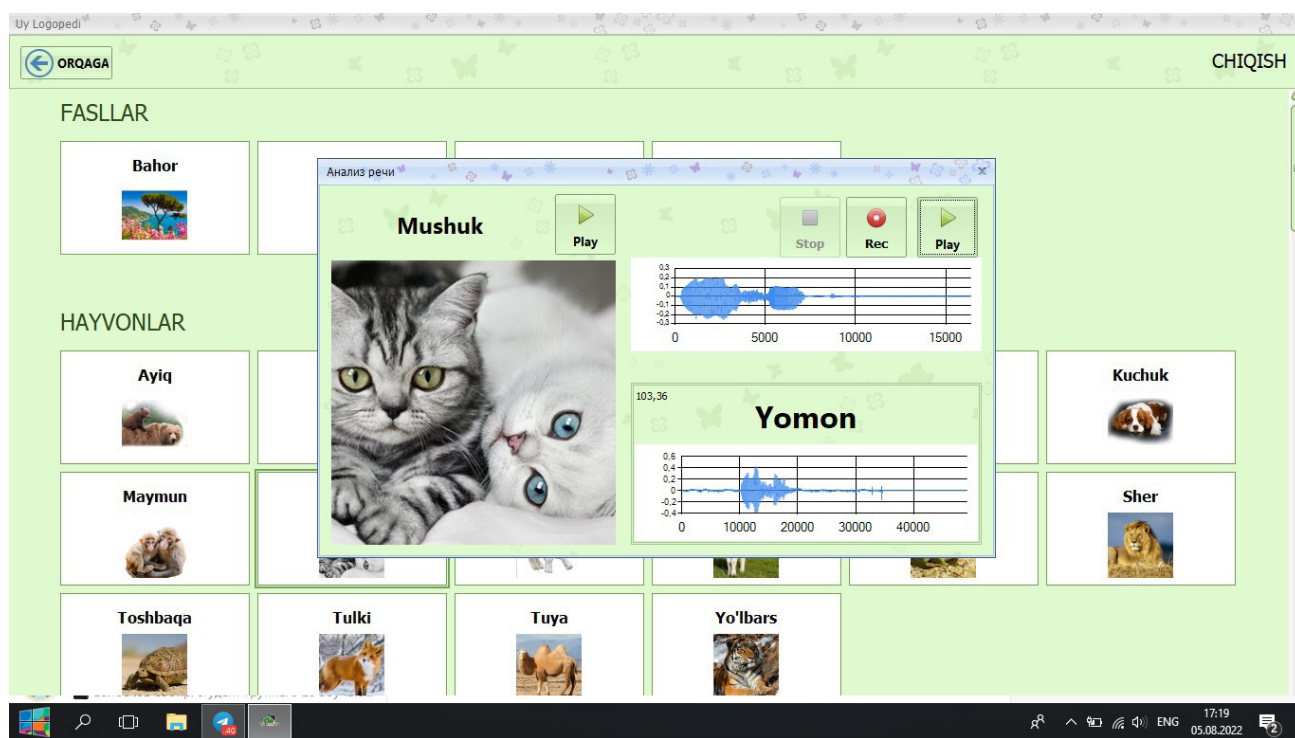
TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda kompyuter texnologiyalariga asoslangan pedagogik yondashuvning samaradorligini aniqlashga qaratilgan. Tadqiqot metodologiyasi maxsus pedagogika, logopediya va faoliyat nazariyasiga tayangan holda ishlab chiqildi hamda tizimli, faoliyatli va individual yondashuvlarning uyg'unlashuviga asoslandi [8].

Tadqiqot jarayonida nutqni rivojlantirish nutqiy va nutqiy bo'lmagan tovushlarni idrok etishdan boshlab, ularni tahlil qilish va nutqni ongli ravishda tanib olishgacha bo'lgan uzluksiz jarayon sifatida qaraldi. Ushbu yondashuv nutq rivojlanishining psixofiziologik mexanizmlariga mos kelib, bolalarda eshituv idroki va nutqiy faoliyatning birgalikda rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi [9].

Tadqiqotda kompyuter texnologiyalaridan foydalanish maxsus tashkil etilgan tuzatish-rivojlantiruvchi mashg'ulotlar orqali amalga oshirildi. Mashg'ulotlar mazmuni nutqiy bo'lmagan tovushlar (atrof-muhit tovushlari, ritm va tembr farqlari), nutq tovushlari va so'z birliklarini bosqichma-bosqich o'zlashtirishga yo'naltirildi. Bunday ketma-ketlik nutqni shakllantirishda "oddiydan murakkabga" tamoyilining samarali qo'llanishini ta'minlaydi [10].

Metodologik asos sifatida vizual-akustik teskari aloqa mexanizmlaridan foydalanildi. Tadqiqotchilar ta'kidlaganidek, tovush va nutq birliklarini vizual ko'rinishda namoyish etish bolalarda eshituv idrokini faollashtirib, nutqiy xatolarni ongli ravishda anglash va tuzatish imkonini beradi [11]. Shu bois kompyuter dasturida tovushlarning asosiy akustik xususiyatlarini vizual tasvirlashga alohida e'tibor qaratildi.

1-rasm: Nutqni tanish, tahlil qilish va natijani vizual ko'rsatish funksiyasi

Mazkur funksiya bolalarning nutqiy faoliyatini baholash va rivojlantirishga qaratilgan bo'lib, rasmga tayangan holda nutqni tanish, akustik tahlil qilish hamda natijani vizual shaklda aks ettirish imkonini beradi. Funksiya maxsus pedagogika va logopediya amaliyotida qo'llaniladigan ko'p kanalli (multimodal) yondashuv asosida ishlab chiqilgan.

Mashq jarayonida bola, avvalo, ekranda namoyish etilgan predmet yoki jonivor tasviri bilan tanishadi. Rasm semantik tayanch vazifasini bajarib, bolaning aytilishi lozim bo'lgan so'zni to'g'ri anglashiga yordam beradi. Masalan, rasmda mushuk tasviri ko'rsatilgan bo'lib, bola aynan shu so'zni talaffuz qilishi kutiladi. Ushbu vizual tayanch nutqni faollashtirish va maqsadli talaffuzni yuzaga chiqarishda muhim rol o'ynaydi.

Keyingi bosqichda bola so'zni mustaqil ravishda talaffuz qiladi va uning nutqi mikrofon orqali yozib olinadi. Yozib olingan ovoz signali dasturiy vositalar yordamida raqamlashtiriladi hamda real vaqt rejimida qayta ishlanadi. Nutq signali vaqt va amplituda o'qlari bo'yicha grafik ko'rinishda aks ettirilib, talaffuz jarayonining akustik tuzilishini vizual tarzda kuzatish imkonini beradi.

Tadqiqot jarayonida quyidagi metodlardan foydalanildi: pedagogik kuzatish, diagnostik topshiriqlar, tajriba-sinov mashg'ulotlari va sifat tahlili. Ushbu metodlar bolalarning nutqiy rivojlanishidagi o'zgarishlarni tizimli

baholash imkonini berdi hamda kompyuter texnologiyalarining ta'lim jarayoniga ta'sirini aniqlashga xizmat qildi ^[12].

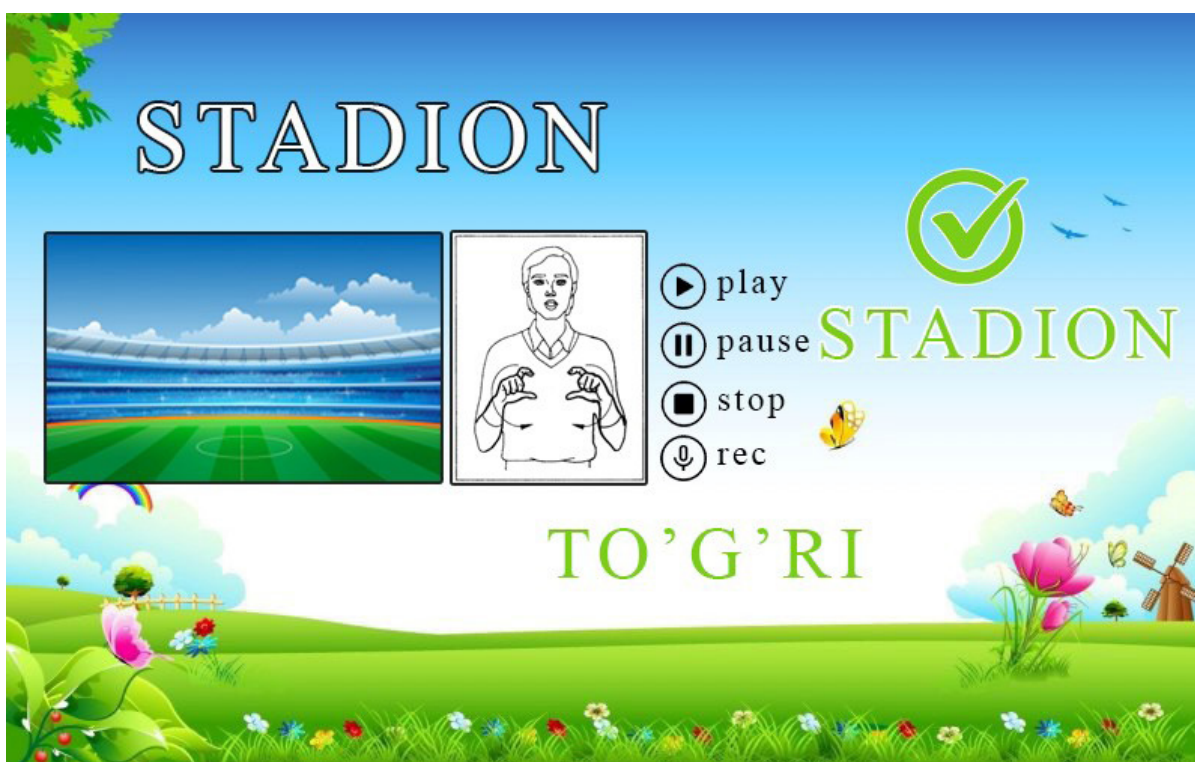
Tadqiqot metodologiyasi bolalarning individual imkoniyatlarini hisobga olishga yo'naltirilgan bo'lib, mashg'ulotlar davomida har bir bolaning eshituv idroki darajasi, nutqiy faolligi hamda o'zlashtirish sur'ati inobatga olindi. Bu holat maxsus pedagogikada individual yondashuvning muhimligini yana bir bor tasdiqlaydi ^[6].

Tajriba-sinov ishlarini tashkil etish

Tajriba-sinov ishlari eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda kompyuter texnologiyalariga asoslangan pedagogik yondashuvning amaliy samaradorligini aniqlash maqsadida tashkil etildi. Tajriba jarayoni maxsus pedagogika va logopediya amaliyotida qabul qilingan tizimli hamda bosqichma-bosqich yondashuvlarga tayangan holda olib borildi ^[8].

Tajriba-sinov ishlari davomida nutqni rivojlantirish jarayoni uzluksiz va kompleks faoliyat sifatida tashkil etildi. Mashg'ulotlar nutqiy bo'lmagan tovushlarni idrok etishdan boshlab, nutq tovushlari va so'z birliklarini eshitib tahlil qilish hamda nutqni ongli ravishda tanib olishgacha bo'lgan ketma-ket bosqichlarni qamrab oldi. Bunday yondashuv bolalarda eshituv idroki va nutqiy faoliyatning o'zaro bog'liq holda rivojlanishini ta'minlashga xizmat qildi ^[9].

Tajriba jarayonida kompyuter dasturi asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar bolalarning yosh va individual xususiyatlarini hisobga olgan holda olib borildi. Mashg'ulotlar mazmuni nutqiy bo'lmagan tovushlarni (atrof-muhit tovushlari, shovqinlar, ritmik va tembr farqlari) farqlash, keyinchalik esa nutq tovushlarini eshitib ajratish va solishtirishga yo'naltirildi. Ushbu ketma-ketlik nutqni shakllantirishda "oddiydan murakkabga" tamoyilining samarali qo'llanishini ta'minladi ^[10].

2-rasm: So'z talaffuzini vizual va audio asosda baholash funksiyasi

Mazkur funksiyada bola o'rganilayotgan so'zning bir nechta taqdim etilish shakllari bilan ketma-ket tanishtiriladi. Avvalo, so'zning rasm ko'rinishidagi tasviri ekranda namoyish etilib, bolaning vizual idroki faollashtiriladi. Shu bilan birga, mazkur so'zning daktil ishoradagi ifodasi ham ko'rsatiladi, bu esa so'z va uning qo'l ishorasi o'rtasidagi bog'lanishni mustahkamlashga xizmat qiladi.

Keyingi bosqichda bola dastur tomonidan taqdim etilgan etalon talaffuzni audio shaklda eshitadi. Shundan so'ng u ushbu so'zni mustaqil ravishda talaffuz qiladi. Bola tomonidan aytilgan so'z mikrofon yordamida yozib olinadi va avtomatik tarzda qayta ishlanadi.

Yozib olingan nutqiy signal etalon talaffuz bilan solishtiriladi hamda talaffuzning moslik darajasi tahlil qilinadi. Tahlil natijasiga ko'ra, agar bola so'zni etalonga mos ravishda talaffuz qilgan bo'lsa, dastur ekranida "To'g'ri" natijasi aks ettiriladi. Agar talaffuz etalon variantdan farq qilsa, "Noto'g'ri" degan javob ko'rsatiladi.

Kompyuter texnologiyalarining muhim jihati sifatida vizual-akustik teskari aloqa mexanizmlaridan foydalanildi. Mashg'ulotlar davomida tovush va nutq birliklari grafik hamda vizual belgilar orqali namoyish etilib, bolalarga o'z eshituv idrokini ongli ravishda nazorat qilish imkoniyati yaratildi. Bu holat bolalarning tovushlarni anglash va nutqiy xatolarni mustaqil tuzatish ko'nikmalarini shakllantirishga xizmat qildi ^[7].

Tajriba-sinov ishlari jarayonida pedagogik kuzatish va sifat tahlili asosiy baholash vositalari sifatida qo'llanildi. Bolalarning mashg'ulotlar jarayonidagi faolligi, nutqiy reaksiyalari hamda eshituv idrokining rivojlantirish dinamikasi muntazam ravishda qayd etildi. Ushbu yondashuv kompyuter texnologiyalarining nutqni rivojlantirish jarayoniga ta'sirini chuqur tahlil qilish imkonini berdi ^[6].

TAHLIL VA NATIJALAR

Tajriba-sinov ishlari jarayonida kompyuter texnologiyalariga asoslangan mashg'ulotlarning eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar nutqiy rivojlanishiga ta'siri tizimli ravishda tahlil qilindi. Tadqiqot natijalarini baholashda bolalarning mashg'ulotlar boshidagi va keyingi bosqichlardagi eshituv idroki, nutqiy faolligi hamda nutqiy ko'nikmalaridagi sifat o'zgarishlariga alohida e'tibor qaratildi.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatdiki, kompyuter dasturi asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar bolalarda nutqiy bo'lmagan tovushlarni idrok etish va farqlash ko'nikmalarining barqaror rivojlanishiga olib keldi. Dastlab tovush manbaini aniqlash va akustik farqlarni ajratishda qiyinchiliklar kuzatilgan bo'lsa, mashg'ulotlar davomida ushbu ko'nikmalar izchil shakllanib bordi. Bu holat muallifning avvalgi tadqiqotlarida qayd etilgan natijalar bilan mos keladi ^[13].

Nutq tovushlari bilan ishlash bosqichida bolalarning fonematik eshituv darajasida ijobiy o'zgarishlar aniqlandi. Kompyuter dasturida tovushlarni eshitib tahlil qilish, solishtirish hamda vizual-akustik teskari aloqa asosida baholash mashqlari bolalarning tovushlarni ongli idrok etishiga yordam berdi. Natijada talaffuz aniqligi oshib, nutqiy xatolar sonining kamayishi kuzatildi. Ushbu holat muallif tomonidan olib borilgan oldingi tajriba natijalarida ham tasdiqlangan ^[13].

Shuningdek, tahlil jarayonida bolalarning lug'at boyligi va nutqiy faolligida sezilarli ijobiy dinamika qayd etildi. Mashg'ulotlar davomida eshtirilgan va tahlil qilingan so'zlarning faol nutqqa kirib borishi tezlashdi. Bolalar so'zlarni nafaqat takrorlash, balki ularni kommunikativ vaziyatlarda qo'llashga moyillik bildirib boshladilar. Bu holat kompyuter texnologiyalarining nutqni faollashtiruvchi didaktik imkoniyatlarini yaqqol namoyon etadi ^[14].

Bog'lanishli nutqni rivojlantirish bo'yicha o'tkazilgan tahlillar bolalarning fikrni izchil bayon etish, savollarga mazmunli javob berish hamda qisqa mantiqiy ifodalar tuzish ko'nikmalarida ijobiy siljishlar mavjudligini ko'rsatdi. Kompyuter dasturida takroriy va bosqichma-bosqich mashqlar asosida tashkil etilgan faoliyat bolalarning nutqiy ishonchini oshirib, mustaqil nutqiy faollikni rag'batlantirdi ^[14].

Umuman olganda, tahlil natijalari kompyuter texnologiyalariga asoslangan mashg'ulotlar eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarda eshituv idroki, nutqiy tahlil va nutqni anglash jarayonlarini faollashtirishga xizmat qilishini ko'rsatdi. Olingan natijalar ishlab chiqilgan dastur amaliyotda qo'llash uchun ilmiy jihatdan asoslangan va pedagogik jihatdan samarali vosita ekanligini tasdiqlaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'tkazilgan tadqiqot natijalari eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda kompyuter texnologiyalariga asoslangan pedagogik yondashuvning yuqori samaradorligini ko'rsatdi. Tadqiqot davomida ishlab chiqilgan va amaliyotga joriy etilgan kompyuter dasturi nutqiy va nutqiy bo'lmagan tovushlarni idrok etish, tahlil qilish hamda nutqni tanib olish jarayonlarini bosqichma-bosqich rivojlantirish imkonini bergani aniqlandi. Bu holat nutq rivojlanishining uzluksiz va tizimli jarayon sifatida tashkil etilishi zarurligini tasdiqlaydi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, kompyuter texnologiyalariga asoslangan mashg'ulotlar bolalarda eshituv idrokining faollashuviga, fonematik eshituvning shakllanishiga hamda nutqiy faollikning oshishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Vizual-akustik teskari aloqa mexanizmlaridan foydalanish tovush va nutq birliklarini ongli idrok etish hamda o'z-o'zini nazorat qilish ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Natijada bolalarda talaffuz aniqligi, lug'at boyligi va bog'lanishli nutqni shakllantirish jarayonida ijobiy sifat o'zgarishlari kuzatildi.

Tahlil natijalari kompyuter texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari an'anaviy logopedik yondashuvlarni samarali to'ldirishini ko'rsatadi. Raqamli trening dasturlari asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar individual yondashuvni ta'minlash, bolalarning o'quv jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshirish va tuzatish-rivojlantiruvchi ishlarning uzluksizligini saqlashga xizmat qiladi. Bu esa eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar bilan olib boriladigan pedagogik aralashuvlarda kompyuter texnologiyalaridan foydalanishning ilmiy va amaliy ahamiyatini belgilaydi.

Amaliy tavsiyalar:

1. Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar bilan olib boriladigan nutqni rivojlantirish mashg'ulotlariga kompyuter texnologiyalariga asoslangan trening dasturlarini tizimli ravishda joriy etish tavsiya etiladi.
2. Nutqni rivojlantirish jarayonini nutqiy bo'lmagan tovushlarni idrok etishdan boshlash va bosqichma-bosqich nutq tovushlari hamda so'z birliklariga o'tish metodik jihatdan maqsadga muvofiqdir.
3. Mashg'ulotlarda vizual-akustik teskari aloqa mexanizmlaridan foydalanish bolalarning eshituv idroki va nutqiy faolligini oshirishga xizmat qilishi sababli ushbu yondashuvni keng qo'llash tavsiya etiladi.
4. Kompyuter dasturlaridan foydalanishda bolalarning individual eshituv va nutqiy imkoniyatlarini hisobga oluvchi adaptiv yondashuvni ta'minlash zarur.
5. Mazkur dasturdan maxsus ta'lim muassasalari, inklyuziv ta'lim sharoitlari hamda logopedik amaliyotda foydalanish eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarning ta'lim sifati va ijtimoiy moslashuvini yaxshilashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Выготский, Л. С. (2005). Мышление и реч. Москва: Лабиринт.
2. Леонтев, А. Н. (2004). Деятельност. Сознание. Личност. Москва: Смысл.
3. Элконин, Д. Б. (2008). Психология развития. Москва: Академия.
- Boothroyd, A. (1997). Speech perception, hearing impairment, and auditory training. *Journal of Speech and Hearing Research*, 40, 1–12.
4. Тимошенко, И. В. (2004). Развитие речи младших школьников с нарушениями слуха в различных условиях обучения (дисс. ... канд. пед. наук). Санкт-Петербург.
5. Кукушкина, О. И. (2005). Использование информационных технологий в различных областях специального образования (дисс. ... д-ра пед. наук). Москва.
6. Зеленская, Ю. Б. (2001). Использование компьютерной программы "Спеч Виевер" в процессе логопедического воздействия (дисс. ... канд. пед. наук). Москва.
7. Flexer, C. (2004). Rethinking auditory rehabilitation: Auditory training and technology. *Volta Review*, 104(4), 271–280.
8. Boothroyd, A., & Nittrover, S. (1988). Mathematical treatment of context effects in phoneme and word recognition. *The Journal of the Acoustical Society of America*, 84(1), 101–114.
9. Sharma, A., Dorman, M. F., & Spahr, A. J. (2002). A sensitive period for the development of the central auditory system in children with hearing impairments. *Ear and Hearing*, 23(6), 532–539.
10. Pisoni, D. B., & Cleary, M. (2003). Measures of working memory span and verbal rehearsal speed in children with hearing loss. *Ear and Hearing*, 24(1), 106–120.
11. Akhtar, N., Syakir Ishak, M. I., Bhawani, S. A., & Umar, K. (2021). Various natural and anthropogenic factors responsible for water quality degradation: A review. *Water*, 13(19), 2660–2670.
12. Kamolova, Y. M. (2026). Digital pedagogical tools as a factor of social and educational inclusion of children with hearing impairments in primary school. *Science and Education*, 7(1), 974–990. <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovye-pedagogicheskie-sredstva-kak-faktor-sotsialnoy-i-obrazovatelnoy-inklyuzii-detey-s-naruseniyami-sluha-v-nachalnoy-shkole>
13. Kamolova Yu. M. Pedagogiko-didakticheskaya model proektirovaniya sifrovoy obrazovatelnoy sredy dlya razvitiya rechi u detey s narusheniem sluxa, obuchayushixsya na uzbekskom yazyke //Science and Education. – 2026. – T. 7. – №. 1. – S. 1056-1065. <https://cyberleninka.ru/article/n/pedagogiko-didakticheskaya-model-proektirovaniya-tsifrovoy-obrazovatelnoy-sredy-dlya-razvitiya-rechi-u-detey-s-naruseniyami-sluha>
14. Nematov S., Kamolova Y. A computer program based on spectral analysis for speech correction in children //Journal of physics: conference series. – IOP Publishing, 2021. – T. 2131. – №. 3. – S. 032108. <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/2131/3/032108/meta>
15. Kamolova Y.M, Nematov SH.Q. PATENT FM №02378 Nutq nuqsonlarini korreksiyalash uchun qurilma – Adliya Vazirligi 04/01/2024

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №2(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.